

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1932 SZEPTEMBER 11.
TIMISOARA—TEMESVAR, VIII. ÉVF. 206. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Ötféle törvény

mint itélkeznek Romániában, ötféle szerint mérik az igazságot és így az nagyon könnyen megeshetik, hogy a Bessarabiában megengedett dolog, ugyanazért Bukovinában reáhuzzák vagy a vizes lepedőt. Más és más törvények érvényesek az egyes tartományokban és így elképzelhető annak a bűnnek a helyzete, aki a regáti jogot tartotta és Erdélybe nevezik ki bírónak, ottan pedig két év múlva Dobrudzsába vezetik át. Végeredményben azonban az egy ember vagy egyes emberek kénelmetlenségéről van szó, azonban a kénelmetlenségénél mégis valamivel súlyosabb a jogkereső közönség helyzete, mert a tudás és esetleg még nem tudás hiánytalansága között kénelmetlenség várná maga igazságát. Ezt az áldatlan és kénelmetlenség állapotot csak a törvények egységesítésével lehet megszüntetni. Az egységesítés szükségességét tíz év óta dolgoztatják a kormányok, azonban nem volt közöttük még egy sem, amely modern jogelvet ténylegesen megvalósítaná. Akarta volna megvalósítani az egységesítést. Olyan megvalósítási kísérlet már volt nem egy, mely a törvénygyűlésen levő jogi könyvtár elhelyezése érdekében kívánta keresztülvinni az egységesítést, azonban szerencsére — az egységesítés szempontjából — a kormányok nem elég gyakran váltakoznak és így az egységesítés a perfektuálására az üzletnek nem lehetett a sor. Most Popovici Mihály igazságügyminiszter jelentette be az országos ügyvédkongresszuson a kormány részéről az ötféle jogszolgáltatás egységesítéséről. A bejelentés azonban olyan formában hangzott el, hogy az egyáltalán nem hat meggyűgítőt. Minden lehetőség számára nyitva hagyta az utat. Lehetetlen lehetőségek számára is. Lehetetlen lehetőség lenne a regáti jog törvények kiterjesztése az ország egész területére. A legszerencsétlenebb válasz az az, hogy nem egységesítést jelent, hanem törvénykiterjesztést. Előállana az eset, hogy Napoleon korabeli törvények nyernének érvényt ott, ahol a legdurvább jogelvet alapján szerkesztett törvények bírnak hatályossággal. Az egységesítés elképzelhetetlen más, mint hogy az összes tartományok törvényeiből azokat, melyek valóban érvényesek, tényleg megtartják és érvényesítik az egész országra kiterjesztik, a többi az elavultak helyett újakat alkotnak. Ez az egyetlen megoldási mód. A kérdést nem lehet és nem szabad politikai kényszerrel elintézni. A kérdésnek regáti és nem regáti érdekei, itt nincsen presztizs-kérdés. Az egyetlen mérvadó szempont, hogy a törvények jók legyenek és szolgálatában

álljanak a jogkeresésnek és a jog megtalálásának. Az ehhez vezető utat kell keresni a törvényegységesítéssel, nem pedig kibúvókat a hűség sérelmei el-

kerülésére. Ha ilyen befolyások érvényesülhetnek, akkor inkább hagyják nyugodni az egész ügyet, amíg jön egy olyan kormány, amely mellétekintetek

nélkül tényleg a jogszolgáltatás érdekeit tartja majd szem előtt az ötféle törvények egységesítésével.

A nácik kénelmetlenségük harcmódorukat letompítani és a Papen-kormánynak komoly engedményeket tenni

Hindenburg birodalmi elnök, aki Neudeckből csütörtökön Berlinbe érkezett, tegnap délelőtt fél tizenkettőkor fogadta Göhring birodalmi gyűlési elnököt és három alelnöktársát. Az elnökség bemutatkozása után Göhring nyomban rátért a politikai állapotok vázolására. Krehler alelnök közbeszólt és megjegyezte, hogy mindjárt az első bemutatkozásnál nem szokás politikai kérdésekre rátérni.

Hindenburg megjegyezte, hogy ha már szóvá tették a politikát, akkor tárgyaljanak is róla. Politikai eszmecsere fejlődött ki, amelyek során kiderült, hogy a pártok alkalmasat kívánnak adni Hindenburgnak, hogy

a kormánnyal együtt dolgozzék, feltéve, hogy abban bizonyos változásokat eszközöl. Hindenburg elnök udvariasan, de határozottan kijelentette, hogy a döntést fenntartja magának.

Beavatott körök szerint a Hindenburg elnöknel folyt megbeszélés után semmi értelme nincsen a nemzeti szocialisták és a centurmpárt közötti további koalíciós tárgyalásoknak.

A nemzeti szocialisták számára nem marad más hátra, mint hogy vagy Papennel mennek, vagy pedig a birodalmi gyűlés feloszlátása elkerülhetetlenné válik.

A nemzeti szocialisták azonban lehető-

leg kerülni akarják a birodalmi gyűlés feloszlátását és így nehéz dilemma elé kerültek. Ezt csak nehezen tudják majd elkerülni, legfeljebb úgy, hogy harcmódorukat letompítják és egyéb engedményeket is tesznek a kormánynak. Hitler talán hajlandó volna erre, azonban alvezérei — elsősorban Göhring, a birodalmi gyűlés elnöke — azt nagyon ellenzik. Még nem lehet tudni, hogy a nemzeti szocialisták mire határozzák el magukat.

Német politikai körökben teljes bizonyossággal számolnak vele, hogy a birodalmi gyűlést a jövő hét végén mégis feloszlátják.

A kartellek és trösztök urai ellen komoly harcot hirdet a kormány és össze megvalósul a hatalmukat letipró törvény

A kamara tegnap délelőtti ülésén Cuza kifogásolta, hogy Zipsein zsidópárti szenátor állandóan jelen van a kamara ülésein és ez ellen jogorvoslatot kér. Az elnök megnyugtatta Cuzát.

Modreanu lupista a Lunga szörényimegyei községben történt kisajátítási visszaéléseket teszi szóvá.

Mihailescu gogista hangoztatja, hogy a mezőgazdasági gépgyárak kartellbe akarnak lépni, ami ellen tiltakozik.

D. R. Joa nitescu munkügyi miniszter megállapítja, hogy

a nemzeti parasztpárt volt az első, amely a kartellek és trösztök ellen küzdött. Ezt a harcot a párt folytatja. Össze készül a kartell-törvény, amelyet a parlament elé fog terjeszteni.

Cuza: Jó lenne ebben a törvényben kimondani, hogy a képviselők, szenátorok és politikusok ilyen vállalatoknál ne vállalhassanak érdekeltséget.

D. R. Joa nitescu: A nemzeti párt mindenkor beigazolta, hogy a kartellek

ellen őszintén küzd. Ezt tudhatja Cuza ur is. Emlékezzék vissza, hogy a Jorga-kormány idején mi küzdöttünk leginkább a cukorkartell ellen. Ugyancsak mi küzdöttünk az álláshalmazás ellen is. A kormány programját teljes egészében megvalósítja és csak az ország és az egyetemesség érdekeit tartja szem előtt.

Leon lupista interpellált azután a bukaresti kórházak ügyében.

Ezekben a kórházakban lehetetlen állapotok uralkodnak.

Réthy Imre dr. szólalt fel ezután és előadta, hogy Erdélyben legalább ötezer ember van, aki annak idején pénzét a postatakarékpénztárban helyezte el és 1919. év óta még kamatokat sem kapott. Kéri a pénzügyminisztert, hogy ezen kérdést végre intézze el. Azután a közoktatásügyi miniszterhez intézett interpellációt a felekezeti tanítók tragikus helyzete ügyében. A közoktatásügyi törvény 36. szakasza értelmében a felekezeti tanítókat ugyanolyan fizetés illeti meg, mint az állami tanítókat.

Ennek ellenére a legtöbben még fizetésük felét sem voltak ké-

pesek megkapni és azt is rendszerint természetben.

Egyedül Udvarhelymegyében a római katolikus egyház egy millióval tartozik a felekezeti tanítóknak. Kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy ezt a kérdést már emberi szempontból is rendezze.

A kamara délutáni ülésén Mirescu szocialista tiltakozik, hogy a bukaresti egyetem a beiratkozók diákoktól háromezer leit követelnek valamilyen építkezési illeték címén. Lehetetlennek mondja, hogy a mai nyomoruságos időkben ilyen illetékekkel megterheljék a diákokat.

Néhány lényegtelen felszólalás után a kamara ülése véget ért.

— AZ OSZTALYSORSJÁTEK TEGNAPI HUZÁSA a következő nagyobb nyereményeket eredményezte: három millió lei 33.532, százötvenezer lei 4727, huszonötezer lei 64.957, 78.805, 68.007, huszezer lei 71.230, tízezer lei 2234, 33.547, 50.277, 7797, 18.006, 27.589 számú sorsjegyek. A három millió leit Tobescu Konstantin bukaresti csendőrezredes nyerte meg.

Testhezálló ágyuk, ragyogóan vakító lángszórók, hibátlanul kerepelő gépfegyverek, kecses aknavetőők az Ócskapiacra

Párisban kedves árverés színhelye volt a fontainebleau-i tüzérési gyakorlóter. Több ágyut és aknavetőt árvereztek el ócskavasként és a végeladásra nagy tömeg gyűlt össze. Agg árverési hiénák reszkető ajkakkal suttoztak alacsonyabbnál alacsonyabb árfolyamokat és a handlétársadalom jelenvolt kitünőségű élénk érdeklődéssel szemlélték az ócska gyilkoló szerszámokat. Valóságos resztlivásár keletkezett ott a fontainebleau-i sikon s a kiérdemesült hadfelszerelési tárgyak alacsony ártól pirulva mentek át új gazdáik tulajdonába. Egy nagy ágyúért például hatszáz frankot adott az ószeres, a tábori ágyut mindössze kétszáz frankra értékelték, kis hegyi ágyú árfolyama száz frank volt.

Mármint a jámbor olvasó valószínűleg úgy képzei, hogy az antikvitások párisi negyedében, az ottani Diófalévil-avenue arzenálissá alakult át és csengőhangú tanderek vezérőrnagy mozdulatokkal invitálják be az arra haladókat egy kis meciégépfegyver beszerzésére. Nem kérem. A környékbeli villák tulajdonosai kertjeikben fogják elhelyezni a veterán harciszerszámokat s nehézágyuk bömblő torka például a cirnos részére fog szülészeti klinika gyanánt szolgálni. A kis tábori ágyuk kitünően fognak árvácskák közepén festeni, míg a nyelvis gépfegyver esetleg a kaktuszültetvény számára képez vonzóerőt.

Végeladás, kiárusítás Fontainebleauban! Tizenhatszáz fontos, csak míg a készlet tart! Golyószóró tetszik, mélyen leszállított áron, vagy talán ez a 37.2 milliméteres az esete? Becsszóra nagyság, direktre elragadó lesz vele. Esetleg evvel a kis aknavetővel méltóztatik a nagyságos asszonyt meglepni? Biztosítom, öröme lesz benne. Ezt a gépfegyvert pedig csakis Önnek ajánlom, mint régi vevőmnek, akit a jövőben is meg akarok tartani magamnak. Higgye el, ilyen prima anyagot manapság már ritkán talál. Vagy az a repülőgéppel elhárító? Egy ajándék, ugy éjkek.

Kedves dolog lenne, ha nem májbeteg aknavetőkről, epebajos lángszórókról, foghijas nehéz ágyukról, vagy reumas táboritüzérési felszerelésről lenne szó. Hanem azokat a büszke öldöklő szerszámokat vinnék ki már az ócska piacra, amelyekért milliárdokat vesztegetnek el világszerte évenként. Ime, ezeket az aggkori végelgyengülésben szenvedő tüzérési remekeket aprópénzért volt kénytelen a francia állam elvesztegetni. Meg kellene kísérelni, hogy vadonatúj ágyukért mekkora árat lehet kapni. Azt hiszem, jóval kedvezőbb áron kelnének el. Csak piacra kellene hozni őket. Nagy

Tüzifa árak

emelkedése előtt szerezze be szükségletét

BASCH ANDOR

fakereskedésében, Józsefváros, Pálvassor, Zöldpázsit-utca sarok.

Telefon: 1-23

Telefon: 1-23

tömegben, dömpinget előidézni velük. Higgyék el, kedves látvány lenne például spieszbürgerek kalarábéagyában Schneider-Creuzot legújabb típusú gázágyuja. Vagy Mauthner-féle óriástökök között

egy Hiram-féle gyorstüzelő. Legalább a rájuk költött összeg egy részét behoznák. Kevés kereskedelmi érzékkel menne a dolog. (cs. k. s.)

Az egyiknek sikerül, a másiknak nem...

Vannak városi alkalmazottak, akik harminc éve várnak a véglegesítésre, mások ezt már egy év után elérik

Az egész világon az az általánosan elfogadott jogszokás, hogy ha valaki bizonyos ideig van valamely állásban, az abban véglegesítik. A temesvári városi vállalatoknál ez azonban nincsen így. Valamennyi városi vállalatnál, de különösen a villanytelepen és a villamos vasútnál, vannak alkalmazottak, akik évtizedek óta dolgoznak ott és a véglegesítést még mindig nem tudták megérni. A villanytelepen és villamos vasútnál például vannak alkalmazottak husz, sőt harminc év óta is, akik hiába várják véglegesítésüket. Pedig a hozzájuk fűzött feladatoknak megfelelnek, kötele-

ségüket példásan és pontosan teljesítik, de ez mind nem elég érdem arra, hogy a véglegesítést megkapják. Kérdezzük: hát mi szükséges ehhez? Annál is inkább felmerül a kérdés, mert vannak ennek a két városi vállalatnak emberei, akik egy-két-három év előtt jöttek be faluról, itt elvették a városi emberek elől az állást és a kenyeret és máris véglegesítették őket. Miért? Micsoda kiválóságok vannak ezeknek? Üdvös lenne, ha a városi tanács utánanézne ennek a dolognak és megadná a kérdésekre a választ.

A homályos rendelkezés

világos magyarázatát várják a városházán is a községi tanácsok visszahelyezése ügyében

A községi tanácsok ügyében a közigazgatási javaslat — mint arról irtunk — olyan szakaszt tartalmaz, hogy azokat a községi tanácsokat, amelyeknek a feloszlata még nem jogerős, visszahelyezik jogaikba. Megkérdeztük Gabor Liviusz dr. polgármesterhelyettes-tet, hogy a városhoz ebben a tekintetben érkezett-e a kormány részéről valamelyes intézkedés.

— Egyelőre — mondotta Gabor Liviusz dr. — mi sem tudunk többet, mint amennyit a lapok tudósítása közölt a parlament által elfogadott javaslatról. A javaslatot eddig a hivatalos lap nem közölte. Bővebbet majd mond a törvény

indokolása és végrehajtási utasítása, a melyek eddig még szintén ismeretlenek.

— Mit értenek jogerősen feloszlattott községi tanács alatt?

— Azt majd a felső semmitőszék határozza meg.

— Miután Temesvár tanácsát tavaly az Argetoianu-féle és a községi tanácsok feloszlatait elrendelő törvény alapján oszlatták föl, az jogerős-e?

Gabor Liviusz dr. polgármesterhelyettes újból csak azt válaszolta, hogy semmi intézkedés, vagy értesítés még nem érkezett Bukarestből s egyelőre teljes a bizonytalanság.

Dicsékedtek a fogházban

cellatársaik előtt, hogy rablógylkosságot követtek el, mire feljelentették őket

Az elmúlt évben, június 29-én borzalmas rablógylkosságot fedeztek fel a temesmegyei Gyér községben. A község szélén levő házukban holtan találták M u s c h o n g Iona nyolevan éves asszonyt és ötvennégy éves barátját, Müller Máriát. A két öreg asszonyt álmukban ölték meg a gyilkosok. M u s c h o n g Ionát botokkal verték agyon, míg társnjót megfojtották. A kettős gyilkosság után a tettesek kifosztották a házat és elmenekültek. A csendőrség megindította a nyomozást, azonban eredménytelenül. A nyomozást hónapok múltán becsüztették és már úgy látszott, hogy az utóbbi évek egyik legborzalmasabb bünténye felderítetlen marad, amikor az ügyben most váratlan fordulat következett be.

Annak idején beszámoltunk arról, hogy a rendőrség letartóztatta M u t h Péter sági illetőségű soffört, aki K l i e g l Elemér és F l é g e r József fia-

talemberek segítségével sorozatos betöréseket követett el a vidéken. A társaság mindhárom tagja azóta a temesvári ügyészségi fogház lakója. A fogházban van M u c s i Lajos is, aki pénzhamisítás miatt került vizsgálati fogságba.

Néhány nap előtt Muth Péter és Mucsi Lajos két társa, akikkel egy cellában vannak, bejelentették az ügyészségnek, hogy Muth és Mucsi azzal dicsekednek a fogházban, hogy a gyéri rablógylkosságot ők követték el. Az ügyészség nyomban elrendelte a vizsgálatot és C h e m i t z k y Imre komiszárust bízta meg annak lefolytatásával. Muth Pétert tegnap már elkísérték a rendőrségre, ahol a gyéri csendőrmester is megjelent, hogy a nyomozásban résztvegyen. Ugy Muth, mint Mucsi Lajos tiltakoznak a vád ellen és azzal védekeznek, hogy cellatársaik bosszujáról van szó. A nyomozás rövidesen világosságot derít az ügyre.

Salamoni döntés a gyárvárosi piac elhelyezése ügyében

A város ideiglenes bizottságának az utóbbi hetekben sok baja volt a gyárvárosi piaccal. Küldöttségek jöttek és mentek a városházán és mindegyik ellenkezőjét kívánta annak, amit a másik. Gabor Liviusz dr. polgármester helyettes tegnap délelőtt személyesen ment ki a gyárvárosi piacra, hogy a helyszínén bírálja el a panaszokat és kívánásokat. Ott aztán úgy döntött, hogy teljesíti azokat a kívánásokat, amelyekel kérik, hogy a piac maradjon meg tegnap egészében a Kossuth-téren, a Mészáros utcában és a Kis-téren. De egyben teljesíti azokat a kívánásokat is, amelyek a Plébánia-szigetnek piacjellegét tovább akarják fenntartani. A város a Plébánia-szigeten, amely elég tág, fiókpiacot csinál, amelyen éppen úgy lesz mindegyik mint a nagy piacon. Az árusoknak szabadjára engedi, hogy a nagy piacon, vagy pedig a Plébánia-szigeten akarnak-e elhelyezni. Valószínű, hogy hamarosan meg fog alakulni a két piac és a város reméli, hogy ezzel a gyárvárosi piac érdekében a küldöttségjárások megszűnnek.

Harangszentelés lesz vasárnap a Vörös-csárda telepen

A Vörös-csárda, amikor még a Városházánál kezdődő erdő egészen Temesvárra merészkedett, valamikor nem volt olyan mi barátságos és bátorságos hely. Az erdőben a gyerekek és betyárok találkoztak, akik onnan indultak el lesbe állni a városra. A harangszentelés a Vörös-csárdára már nem is csárda, hanem nevezése egy békés teleprek, amelyen az egykori betyárcsárda környékén kezelt. Földművesek és földmunkások laknak a telepen, békességes, jóllakott emberek. Vasárnaponként a Gyárvárosba mennek, hogy az ottani plébániában imádkozzanak. Régi vágya a Vörös-csárdatelep lakosainak, hogy a Vörös-csárdatelepben nem is emelhetnek meg nekik kápolnát, legalább harangszentelés legyen, amely reggel, délben, este felgyelmeztesse őket az ima idejére. A harangszentelésük most teljesült. Összerakottak szegényes bontjaikat és a Vörös-csárdatelep harangja valóra vált. Törnya nincsen, a szegény lakosság csak egy fedett tetővel ranglábát tudott összezeszkábilni, de az is nagy boldogsággal tölti el őket.

A Vörös-csárda harangjának felszentelése vasárnap délelőtt megy végbe. A nép keretek között. Schiller János gyárvárosi segédlelkész a szabaddal fölállított oltár előtt tábori misét mond és annak keretében felszenteli a harangot.

Asszonyom!

Természetesen szeretni, ha mindig ragyogóan fényes evőeszköze, csillárja, gyertyatartója és más fém dísz tárgya.

Tehát nikkelenessé chromozassá ezüstöztesse aranyozassá

Benjamin mérnök

galvanizáló telepen Timisoara IV., Bem-utca 14. Kandia közelében

Románia gazdasági élete a Népszövetség elé kerül

A külföldi szakértők tanácskozásai a románnyal uralják a bukaresti politikai életet. Emellett minden más kérdés hátterébe szorul. A szakértők, akik most már különböző albizottságokban dolgoznak, munkájuk befejezéséhez közelednek. Tegnap délelőtt Jonescu táborral, az államvasutak vezérigazgatóval tanácskoztak, majd délután Mironescu pénzügyminiszterrel tárgyaltak. egyik bizottság délután meglátogatta a kereskedelmi miniszteriumot,

ahol Miróval folytattak beható tanácskozásokat. Utána ismét Mironescu pénzügyminiszterrel volt megbeszélésük és megállapították azokat a pontozásokat, amelyekre nézve a Népszövetségnek javaslatot fognak tenni. A különböző problémákat hat pontban foglalták össze. Ezek a következők:

1. Az általános pénzügyi helyzet és a pénzügyi apparátus reorganizálása.
2. A Nemzeti Bank ügye.
3. A külföldi fizetések mérlege.

4. A hitelkérdés általában.

5. A mezőgazdasági hitel ügye.

6. Bizonyos megoldások a napirenden levő összes kérdésekre nézve.

Ezen a kereten belül minden más gazdasági és pénzügyi természetű kérdés is megvitatásra kerül. A külföldi szakértők közvetlenül semmiféle indítványt nem tesznek a kormánynak, hanem véleményüket a Népszövetség pénzügyi bizottsága elé terjesztik, amely majd dönt a továbbiakra nézve.

Gyszerre kézbesítették a névnapi üdvözlő táviratot és a gratuláló fiu halálát bejelentő sürgönyt az anyának

Sütőtörtökön este a galaci korzón sétált Goblesti hadbíró, őrnagy. Mőte ment Sandru kapitány, aki, miután az őrnagy közvetlen közelébe érkezett, hirtelen előrántotta revolverét és a távirat rálőtt a hadbíróra. A golyó Goblesti mellén furdott át, de ennek volt még annyi ereje, hogy megfordult és a kapitányra vetve magát, dulakodni kezdett vele.

Közben Sandru még kétszer lőtt az őrnagyra, aki vértől borítva összeesett. Azonnal a kórházba szállították, de mielőtt még odaértek volna, meghalt.

Sandru kapitányt nyomban letartóztatták és bevitték a hadbírószék fogházába. A bíróság kijelentette, hogy írásban teszi meg vallomását, de később mégis megfontolta magát és a katonai vizsgabíróknak a véres eset előzményeiről a tanácskozási javaslatokat mondta:

Hosszu időn át benső viszonyban élt Casimir Nasa nevű asszonnyal, akitől hónapok előtt szakított. Az asszony tizenhét éve lelt követelt tőle, amikor ezt az összeget nem akarta neki megfizetni, ez

az őrnagyhoz fordult és az ő útján akarta presszionálni a tizenhét éve lelt megfizetésére.

Goblesti tényleg fel is szólította őt a megfizetésére, majd később eljárt indított ellene és ebben az ügyben a bíróság be is idézte a hadbírószékra. Először be is idézte a hadbírószékra. Először be is idézte a hadbírószékra. Először be is idézte a hadbírószékra.

tragikus esetet még tragikusabbá tette az a körülmény, hogy az őrnagy édesanyjának éppen tegnap volt

névnapija, amelyre fia táviratilag gratulált neki.

A szerencsekívánatokat tolmácsoló sürgönyt az őrnagy halál

lát bejelentő távirattal együtt kézbesítették édesanyjának.

Az őrnagy sorsa általános megdöbbenést és részvétet váltott ki.

Megfojtottak egy uzorás asszonyt, majd felakasztották, hogy az öngyilkosság látszatát keltsék

A Debrecen közelében levő Esztár községben borzalmas gyilkosság történt. Cserei Jánosné hatvannégy éves asszonyt a szomszédai reggel felakasztva találták. Az öreg asszony jó módban élt és egészséges is volt úgy, hogy az öngyilkosságra semmiféle oka nem lehetett. Különben is a vizsgálat megállapította, hogy az asszony testén ütések és véraláfutások nyomai vannak. Amikor levették a kötélről a holttestet, a nyakon két hurok bevágásait találták.

Megállapították, hogy az asszonyt előbb kendőből font kötéltre akasztották, majd pedig, amikor ezt elégtelennek találták, ruhaszárító kötelet is használtak. A kendőből font kötelet meg is találták a szobában. Cserei Jánosné pénzkölcsönzéssel foglalkozott és nincsen kizárva, hogy adósai közül gyilkolta meg valaki, aki az akasztással azt a látszatot akarta kelteni, hogy öngyilkosság történt. A csendőrség ebben az irányban folytatja a nyomozást.

Szegény háztulajdonosok, akik sokszor rosszabb helyzetben vannak, mint a munkanélküliek

Minden tiszteletünk a háztulajdonosoknak, mint az emberi társadalom tagjainak. Tudjuk, hogy náluk sem minden fenékig telfel és tudjuk, hogy nekik is lehetnek gondjaik. Mint az emberi társadalom tagjainak ma általában. Elhiszük azt is, hogy legtöbbjük nem szívesen ad ki pénzt, ha nem muszáj. Sőt elhiszük, hogy náluk sincs meg mindig a ládafiában az a pénz, amelyet muszáj kiadni. Mint ma általában az emberi társadalom tagjainak.

Ezért minden tiszteletünk mellett az övék minden sajnálatunk is. Hogy például a háborúban, vagy még inkább a háború után, mindennek árával együtt az ő házuk értéke is emelkedett. Hogy például a falusi lakosságnak a városba való özönlése idején képtelenek voltak egyetlen lakást is kiadni magas belépési és lelépési díj nélkül. Hogy amikor például a telepesez gazdának a husz holdjából egyszerűen elvettek a szociális imperatívusz címén tizenhatot, akkor náluk egy sarokkő sem könnyezett ezért. Ha véletlenül őt bérháza is volt.

Sajnáljuk őket és ezért teljes egészében megértjük azt a kivánságukat, melyet tegnap írásban terjesztettek a város ideiglenes bizottsága elé. Ebben a munkanélküli adó ügyében azt kérik, hogy őket ne adóztassák meg házaik után. Indokolásuk szerint a tizenkét éves rekvizitációs korszak alatt, most pedig (?) a kivételes bértörvények miatt eladósodtak, tönkrementek. Beadványuk szerint a kisajátított falusi birtokok sem szenvedtek annyit, mint ők. Ezért kérik, hogy a háztulajdonosokat is csak az általuk tényleg lakott lakás után adóztassák meg. A mostani terv szerint a legtöbb háztulajdonost kétszeresen adóztatnák meg. Ez lehetetlen helyzetet teremtene, — írják — mert vannak szegény háztulajdonosok is, sokszor rosszabb helyzetben, mint a bérlők vagy a munkanélküliek.

Hiszük, hogy a város méltányolni fogja azokat az érveket, különösen ami a háztulajdonosoknak a munkanélkülieknél is siralmasabb helyzetét illeti és nemcsak mentesíti a háztulajdonosokat

a munkanélküli adó fizetése alól, hanem a jelentkezőket felveszi a segélyezendőek listájára. Mert mégis csak méltánytalan lenne, ha a munkás és mindenrendű alkalmazott naponta ötven banit ad le keresetéből, akkor őket is megadóztassák, akik még a munkanélkülieknél is rosszabb helyzetben vannak.

Immer feste druf!

A Banater Deutsche Zeitung egészen kijött a sodrából, mert volt bátorságunk véleményünket nyilvánítani a Temesvárott tartott hitlerista gyűléssel kapcsolatban. Ezt a véleményt, mely széljegyzetszerűsége miatt fájdalmas melankóliával panszolva, hogy a magyarokat más nemzetkisebbségekkel szemben milyen mostohán kezelik, olyan tónusban igyekszik ledorongolni, amelyet jónevelésű emberek annak idején a lövészárkokban sem igen tűrtek meg. Erre nincs mit válaszolnunk. Ezt a szókinccset csak monopolizálja maga továbbra is. Hogy meghamisítottuk volna a tudósítást, az sem áll, mert hiszen nem is tudósítást közöltünk, hanem csak megjegyzéseinket magyar kisebbségi szempontból. A tudósítás meghamisításának vádját azonban éppen a hitleristák olvassák a Banater Deutsche Zeitung fejére, amint azt ugyanabban a lapszámban kénytelen közölni, amelyben álhitlerista tenorban ront nekünk.

Az az érzésünk, hogy a Banater Deutsche Zeitung maga sincsen még tisztában, hogy a német nemzeti szocialista mozgalommal kapcsolatban milyen álláspontot foglaljon el. Innen ered minden baj. Szeretne volkgemeinschaftlich volkisch is maradni, de úgy, hogy nyitva hagyja az utat a náci felé is. Mit lehet tudni, mit hoz a jövő?! Az Abwartungspolitik be szokott néha válni. De könnyen le is lehet maradni vele a csatlakozásról. Innen az idegesség. Mi a magunk részéről kezdettől fogva nem csináltunk titkot belőle, hogy Hitlerrel és mozgalmáról mi a véleményünk. Van ennek egy németországi német nemzeti oldala és van egy nemzetközi oldala is. A nemzetközi rész természetesen érdekel bennünket is, mint minden esemény, mely kihatással van az európai politika alakulására és mint a német nemzeti szocialisták romániai szervezkedése, melyet rokonszenvvel kísérhetünk attól a pillanattól kezdve, amikor ettől a kisebbségi politika új, célravezetőbb útjainak kijelölését látjuk. Egyelőre még nem vagyunk ennyire. A Banater Deutsche Zeitung azonban még annyira sincs, mint mi.

Ó még csak annyira van, hogy örül egy román többségi képviselő magyarellenes támadásának, mert azt hiszi, hogy ezzel a svábok pozícióját erősíti. Szegény elnyomott sváb testvéreink, akiket még ma is a románságnak kell megvédeni az erőszakos magyarosítás ellen! És akiknek veszélyeztetett kulturájára egy román képviselőnek kell felhívni az ország figyelmét. Igazán nagyon sajnáljuk őket! A vezetőket! Akiknek most nehéz az orientáció. Mert választhatnak Pop Gita és a náci között. Esetleg saját népük is számításba jöhetnek. Ha észükbe jutna megkérdezni. A Banater Deutsche Zeitungot ne kérdezzék. Mert az még nem tudja. Utszéli tónusban gorbáskodni tud. Immer feste druf, — valamikor háborus jelszó volt. Minden egyéb is lehet, csak újságírás nem.

Mindenkit érdekel!

Mielőtt téli tüzifaszükségletét fedezi, el ne mulasszon egy próbarendeléssel meggyőződni, hogy már 160°-leltől kaphat egy méter jó fizifát,

Salamon és Tsa

Józsefváros, Pályaudvar-sor 2., a Begamalommal szemben.
Telefon: 12-53.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTYVÓRGYTER
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Havonta 70, negyedévre 200, félre 360, évente 750 lei. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félre 560, évente 1110 lei, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félre 300, évente 600 leit fizetnek.

Telefon:
2-52, este 10 óra után 14-60
vagy 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvarer Zeitung“ nyomda nyomása.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenté: További meleg idő várható, helyenként esetleges reggeli ködképződéssel. Temesvárott tegnap délből a napon harminchat, árnyékban huszonhat fok meleg volt.

— **Comsa Gergely** aradi püspök bányai körútja, Comsa Gergely dr. aradi román püspök néhány nap előtt tért vissza a csehországi Marienbad fürdőből, ahol néhány hétig üdült. A püspök ma, szombaton Temesvárra érkezik, itt egy napig Baran Koriolán dr. prefektus vendége lesz, vasárnap pedig megkezdődik hivatalos körútját a Bánságban, amelynek első állomásai Hernyákova, Nadas és Sztankova községek lesznek.

— **Egyházi zene a belvárosi székesegyházban.** A vasárnap délelőtt tíz óra körül kezdődő nagymise alatt a Dómének- és zenekara Griesbacher Péter szent Benedek tiszteletére szerzett miséjét adja elő. Változó részek a pünkösdi atáni tizenhetedik vasárnapra Krotendorfer, Griesbacher, Schiffels, dr. Witt műveiből.

— **Egyházi kinevezések.** Hirt adtunk róla, hogy Ujkisoda és Bessenyeitelep, amelyek eddig az erzsébetvárosi plébánia filiái voltak, önálló hitközséggé és plébániává lépnek elő. Pacha Ágost püspök az új plébánia élére Frigyer István székesegyházi hitszónokot és teológiai tanárt nevezte ki. Ezzel a kinevezéssel az új plébánia élére magas képzettségű és melegszívű pap került. A püspök ezzel egyidejűleg Struber Péter karánsebesi káplánt a Notre Dame iskolánövérnek lippai menházának lelkészévé nevezte ki. Chambre József dettai káplánt Karánsebesre, Wittye János glogováci káplánt Csanádra, Koch József kisbecskereki káplánt Glogovára, Krisztinicz facseti káplánt Szentannára, Kunz Nándor perjamosi káplánt Csákovára, Gröger Konrád stájerlakai káplánt Perjámosra, Fodor József ujaradi káplánt Temesvár-Belvárosba, Ditrich László szentannai káplánt Ujaradra helyezte át. Káplánoknak nevezte ki a püspök a következő újmisési papokat: Pflanzler Miklós Dettára, Schmidt Jánost Stájerlakra és Uray Józsefet Kisbecskerekre.

* **Igiena fürdő és uszoda** egész nap nyitva a közönség számára.

— **A szeszbanditák keze messze ér.** Washingtonból jelentik, hogy Robins Raymond ismert amerikai közigazgász, Hoover elnök barátja a múlt hét szombatja óta nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, szeszcsempészek gyilkolták meg, mert állandóan sürgette, hogy az Egyesült Államok kormánya léptessen életbe olyan intézkedéseket, amelyekkel a szeszcsempészetet lehetetlenné teszi.

Autóvezetőnő a volánnál okozója lett egy szerencsétlen öreg ember erőszakos halálának

Szilágyi Klári budapesti színésznő most tanul autót vezetni. Oktatója Déri Endre magántisztviselő, aki tegnap a színésznő mellett ült, amikor az az autót kormányozta. A Klauzál-utca sarkán a színésznő elütötte Sánta István utcaseprőt, kinek azonban az ijedségen kívül egyéb baja nem történt. A szerencsétlenség láttára azonban Déri Endre megrémült és hirtelen elkapta a színésznőtől a kormánykereket. Az autó ennek következtében főlzaladt a járdára, ahol elütötte Vincze Lajos hetvennyolc éves magánzót. Vince olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínén meghalt.

csétlenség láttára azonban Déri Endre megrémült és hirtelen elkapta a színésznőtől a kormánykereket. Az autó ennek következtében főlzaladt a járdára, ahol elütötte Vincze Lajos hetvennyolc éves magánzót. Vince olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínén meghalt.

* **Link Gyula** fogász herculesfürdői rendelését befejezvé, újra rendel Belváros, Jenőherceg-tér 5. szám alatti rendelőjében d. e. 9—fél 1-ig, d. u. fél 3—6-ig.

— **Dinamit felrobbantott egy vasuti mozdonyt.** Belgrádból jelentik, hogy Mikaszenovics és Vadnics között ismeretlen tettesek a vasuti síneken dinamitot helyeztek el. A dinamit az egyik mozdony alatt felrobbant és a gépet teljesen tönkretette. A vonat kocsijaiban azonban semmi kár nem esett.

— **Kis fiu halálos végű furdőzése.** Tragikus balesetnek esett áldozatul Grob Henrik négy éves kisfiu, aki tegnap délután az erzsébetvárosi Rapid sportpálya közelében levő gödrök egyikébe fulladt. A szerencsétlen kisfiu, aki Alkotmány-utca 21. szám alatt, szüleinél lakott, délután fürdeni ment a gödrökbe, ahol este holtan haláltájt. Valószínűnek tartják, hogy a fiúcska furdőzés közben görcsöt kapott, elmerült és a vízben lelte halálát. A tragikus haláleset nagy részvétet keltett.

* **Tényi Irén** tánciskoláját szeptember 9-én nyitja meg a Forgács táncteremben Bem-u. 31. Beiratkozni lehet a kezdő órákon és lakásomon, Skudier-tér 4, I. em.

— **Borzalmas robbanás egy hajón.** Newyorkból jelentik, hogy az East River borzalmas szerencsétlenség történt. Egy kotróhajón robbanás következett be, amelynek következtében a hajó percek alatt elsüllyedt. Husz ember azonnal meghalt, száz megsebesült, hatvan pedig eltűnt. A hajót Newyork városa bérelte és munkásokat szállított vele az egyik közeli szigetre, ahol új fegyház épült. A partról csak azt látták, hogy a hajó belsejéből hirtelen lángoszlop tör elő és a következő pillanatban a hajó motor el is tűnt a hullámokban. Azonnal motoros hajók indultak a helyszínére, ahol egy csomó sebesült embert találtak a víz színén uszkálva. Ezeket összeszedték és partra szállították. A sebesüléseket a megmentettek a robbanás következtében kapták.

* **Pageol** egy még mindig tulságosan kevésbé ismert gyógyszer, a veseszervek különböző megbetegedései ellen, melyek igen hamar, néha azonban csak az öregkorban veszélyes konkvenciákat vonhatnak maguk után. Az izületi gyulladás különösen gyakori következménye a gonorrhéának. Aki a gonorrhéát már a legelső felmerülő jeleinél „Pageol“-al küzdi le, azonnali következményektől megóvta magát.

OLASZORSZÁG KILÉP A NÉPSZÖVETSÉGBŐL. Egy nagy angol lap szerint Olaszország fontos politikai elhatározások előtt áll és valószínű, hogy kilép a Népszövetségből. Az olasz felfogás az, hogy ha Németországnak nem engedik meg hadseregének felfegyverezését, ezzel megsértik a versaillesi békeszerződést. Azt hiszik, hogy a nagyhatalmaknak a német jegyzékre adandó válasza egyedül Franciaország válaszára zsugorodik össze. Annyi bizonyos, hogy Anglia magatartásától sok függ és Anglia tartja ma kezében az európai politika sorsát.

— **A magyar politika.** Budapesten a magyar kigazdapárt nagygyűlést tartott, amelyen Gaal Gaszton mondott nagy beszédet. Hangoztatta, hogy a kigazdapárt nem akar kizárólag a parasztság pártja lenni, hanem az intellektueket sem akarja magából kizárni. Működése odairányul, hogy az ország sorsát javítsa.

— **Egy éjszaka a Grand Hotelben.** A Forum moziban bemutatott Egy éjszaka a Grand Hotelben című film mulatságos kalandos játéka egy furcsa éjszaka ezer váratlan fordulatának. Egy fiatalemberről van szó, aki halálosan beleszeret az Amerikából érkezett milliomos leányba. Csak hogy a közelében lehessen, szegény koldus létére ő maga is a dúsgazdag embert játsza meg és egyetlen éjszakára sikerül is az egész világ szemébe port hinteni. Közeledik azonban a kiábrándító félelmetes reggel, amely a börtönbe vinné, ha nem volna a szerencse is megbocsátóan jószágos. Minden baj elmúlik, sőt ráadásul még a milliomos lány is az övé lesz, aki az éj folyamán beleszeretett.

— **Véres politikai párbaj.** Emlékeztetes, hogy a mezőcsáti választáson az indulatok féktelenül tomboltak. Akkor történt, hogy Hunyady Ferenc gróf és Hammer János között tettelegességre került a sor. Hunyady gróf és Hammer János között az incidens miatt tegnap párbajra került a sor. A felek először a Ferenc József-laktanyában állottak szemben egymással és vontcsövű pisztolyokkal löttek egymásra, de egyikük sem talált. Azután a Santelli-vivóterembe vonultak, ahol nehéz lovassági kardokkal bandázs nélkül állottak szemben egymással. Az első három percben Hunyady Ferenc gróf a nyakán súlyos sérülést szenvedett és ezzel a párbaj végét ért. A felek nem békültek ki.

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UCCA 8. SZÁM.

TELEFON
INTERURBAN
202-43
294-34
SÜRGÖNYCIM
„HOTELIST“

A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeljük. E lapra hivatkozók 20 százalék engedményt kapnak. Közponi fűtés, folyó hideg-meleg víz, lift, telefonos szobák. Teljes komfort.

Szinház

Magyar előadás a Forgács-teremben Karácsonyi Miklós szinigazgató tészlata ma, szombaton este még egy előadást tart a józsefvárosi Forgács-teremben. Szinre kerül a Régi nyár revüje, amelynek külön érdekessége, hogy a női főszerepet Pataky Eliz, az erélyes szerte ismert kitiünőhangu primadonnája játssza. A többi szerepeket Jankó Joli, Hollósy Margó, Jenőfi Tusi, Babos Kátó, Iványi Manyi, Karácsonyi Miklós, Gergely Lajos, Fodor Dezső és Sándor alakítják. Az előadás féltíz órakor kezdődik.

Kassai Károly tarkaestet rendezte a szinházban. Kassai Károly, közismert színész, aki tíz év óta áll Temesvár kulturájára szolgálatában, most érkezett a negyvenöt éves színészi működésének évfordulójához. Erdemei elismerését a miniszteriumtól legutóbb szinigazgatói engedélyt kapott és Kassai Károly szeptember 17-én, jövő szombaton este a városi szinházban nagyszabású román magyar és német tarkaestet rendezte, hogy a szervezkedéshez szükséges szereget előteremthesse. Az estély művészi megérdemli a figyelmet, mert azokat a tünő ének, tánc, zene és próza szerepeket. Az estélyen Kassai Károlyon kívül Temesvár uri társadalmának művészkitünősegei vendégszeretnek. Jegyek hétfőtől kezdve a városi szinház pénztáránál válthatók.

Sport

Ma lesz a Bukarest—Temesvár élővívő verseny. Ma, szombaton este tíz óra körül kezdődik a Ferdinand-szálló nagytermében a Bukarest—Temesvár városközi ökölvívó verseny, amelyen a karesti professzionista ökölvívók részt vesznek. A verseny rendezője és bírósima és zökkenőmentes lefolyás érdekében mindent megtett és nyugodtan kint az érdekes és izgalmas küzdelem elé. A versenyen a következő párok lépnek: Dobre Dinu—Minda (Ilsa), Iton Osea—Giliceze III. (Ilsa), Ciocă-Todea (Electrica), Titi Cornea—sovszky (Ilsa), Marin Stanescu—Dobru (Ilsa), Jon Roman—Dörfler (Ilsa), Marinescu—Covaci (Electrica), M. Patu—Gerőfi II. (Ilsa), Ilie Petrescu—Brücher (Ilsa). A professzionista ökölvívók közül Covaci—Cionoiu tiz matés küzdelmet fognak lebonyolítani, Mihail Fulea, Románia középsúly profibajnoka Dörfler ellen fog ringra szállni.

A Hungária legyőzte a Ferencváros Budapestén óriási érdeklődés mellett játszották le a Magyar Kupa döntőjüket, amely a Hungária és Ferencváros csapatai között folyt le. A küzdelemről a kitünően játszó Hungária került ki 4:3 arányban győztesen. A Ferencváros játéka az egész első félidő zavart és idegesen kapkodó volt, a második félidőben a Fradi feljavult és két csapat gyönyörű játékot mutatott be.

Hol itt a szanálás

Vissza kell fizetni a régi kölcsönöket és csak akkor kaphatnak a dunai államok újabb kölcsönt

A strezai konferencia gazdasági és pénzügyi bizottságai tartottak tegnapi délelőtti ülést. Az olasz pénzügyi szakértő felszólalása után az egyes államok delegátusai vázolták a maguk országának pénzügyi helyzetét. Mint ismeretes, az olasz és francia álláspont között bizonyos ellentétek forogtak fenn, amelyek azonban mára elsimultak.

Az olaszok azt az álláspontot foglalták el, hogy a dunai államok minden körülmények között segíteni kell.

Az angol delegátus kijelentette, hogy Anglia a dunai államoknak nem adhat újabb kölcsönt mindaddig, amíg régi kölcsönöket nem fizetik vissza. A fran-

cia delegátus hasonló kijelentést tett.

A bizottság felszólította a delegátusokat, hogy államaik pénzügyi helyzetéről írásbeli ismertetést adjanak, mert csak ennek alapján lehet szó róla, hogy megállapítsák, melyik dunai államnak milyen arányú pénzügyi segítségre volna szüksége. A pénzügyi bizottságban Hantos magyar delegátus mint helyes megoldási lehetőséget azt ajánlotta, hogy

a közép-európai államok lépjenek valutaközösségbe, mert ezzel megszűnnek azok a korlátozások, amelyek most az árucserét nagyban megnehezítik.

Madgearu román miniszter ismer-

tette az agrárblokk álláspontját. Foglalkozott az olasz és francia pénzügyi álláspontokkal és megállapította, hogy egyik sem teljesen kielégítő. Foglalkozni kell a gabona problémájával. Lehetővé kell tenni az agrárállamokban a belföldi gabonaárak emelését és a termésfeleleg helyes elosztását a vásárló államok között.

Preferenciák tekintetében helyesnek tartja a vámoknak mindnél nagyobb mértékben való le-

szállítását. Azután két újabb albizottságot alakítottak, amelyek egyike a vásárló, a másika pedig az eladó államok ügyeivel foglalkozik.

Meghalt Fehértemplom legöregebbjére. Fehértemplomban meghalt kilvenhét éves korában Bauer Ferenc kereskedő. Bauer Ferenc, aki Fehértemplom legidősebb embere volt, az utolsó nagy szerepet játszotta a város kulturális és társadalmi életében és Temesváry törvényhatósági bizottságának tagja volt.

Megszüntették a zombolyai gimnáziumot. A zombolyai gimnázium köztornyosuló harcokat most egy csapásra elintézték. Mint ismeretes, törek mutatkoztak a gimnázium elrohosítására, ezzel szemben a lakosság elvárta, hogy a gimnáziumban a magyar nyelv német legyen. Ebben azonban helyszíni vizsgálat is volt és az ügyet most egy csapásra intézték. Bukarestből rendelet jött, amely az álláspontot sem hagyja jóvá, hanem a zombolyai gimnáziumot Evuunban U Szabin dr. tanfelügyelő jelentése alapján egyszerűen megszünteti. A zombolyai szülők most mozgalmat intéztek, hogy azok a tanulók, akik már be vannak iratkozva, ebben a tanévben is elvégezhessék osztályaikat.

Nyomorog az erdélyi magyar irodalom egyik ismert alakja. Csiksomlyón nyomorogban él az erdélyi magyar irodalom egyik ismert alakja, az állásfoglalás Bertalan, akinek háromfelvételű darabjai, regényei, novellái és egyéb műveit ismerő ismertté tették a nevét, öreg, kénytelenül nyomorog s éheznek. Egyik műve a reményben adunk hírt erről a nyomorog sorsáról, hogy talán akad majd egy ember, aki megszánja a színlődő és néhány lelt küld neki. Nem alacsonyán kér, hanem kölcsönt, amelyet visszaad, ha Isten megsegíti. A művet Felei Fazekas Bertalan, Sumuleu, Cluj, Cluj.

Ne hanyagolja el a szeméit! **Zemvegek nagy választékban TEJNOR FERENC és Tsa** optikai üzletében Temesvár II., Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

A dómkórus hangversenye. A székesegyház hatvantage ének- és zenekar Br a u n Dezső székesegyházi karvezetése alatt szeptember huszonegyedikén, délután öt órai kezdettel renkiencvenegyedik egyházzenei hangversenyét a római katolikus székesegyházban. Műsoron Bruckner Antal, Rheinberger József, Filke János, Schubert Ferenc legmonumentálisabb alkotásai, melyeket a zeneművészek halhatatlan festerei, liturgikus színterületen kívüli hangversenyterületen játszották. A dómkórus ezen hangversenyét a zenei jövendők zeneművészeinek támogatására fordítja. Ezen hangverseny támogatása teszi lehetővé újabb előadásokat. Így a karácsonyra bevett M o z a r t Koronázási misék bemutatását és a húsvéti időszak bemutatandó B e e t h o v e n Krisztián Olajfák hegyi című oratóriumot Cherubini rekvietumát.

A temesvári felekezeti iskolák támogatása. A városi elemi iskolai igazgató G a b o r Liviusz dr. polgármester helyettes elnöke alatt ülést tartott, amelyen foglalkozott az elemi iskolák költségvetésével is. E n g e l s dr. indítványára az iskolaszék kiadta, hogy a város ugyanolyan mértékben részesíti támogatásban a felekezeti elemi iskolákat, mint az államiakat. Ez az igazságos elbánás körülbelül egy millió lei támogatást juttat a temesvári felekezeti elemi iskoláknak,

— Ma este érkeznek vissza a radnai bucsusok. A magyar bucsusok, akik gyalog indultak el Máriaradnára a magyarajku hívők zarándoklatára, tegnap reggel hagyták el a kegyhelyet. A radnai bucsusok ma este érkeznek vissza Temesvárra és a város határában a paposság élén körmenet fogadja őket. A bucsusokat a székesegyházba kísérik, ahol istentisztelettel fejeződik be a bucsu.

— A háború késői áldozata. T ö r ö k Lajos az impériumváltozás előtt rendőrtiszt volt, majd Budapestre került, később pedig Rákospalotán lett rendőrkapitány. A háborúban szerzett lábsebe állandóan sajgott és állapotát annyira rosszabbodott, hogy a múlt héten egyik lábát amputálni kellett. Török Lajos atyja ismert temesvári nagytőzsdés volt, sógora pedig Prochaszka Oszkár malomigazgató.

* Irsay Nándor székesegyházi orgonista zongora-, harmonium- és orgonatanítást vállal. Jelentkezések: Belváros, Str. Gheorghe Lazar (Szerb-utca) 4. szám alatt.

— Románia katolikusainak nagygyűlése. Nagyváradon ma kezdődik Románia katolikusainak nagygyűlése. A kongresszuson résztvesznek Cisar bucaresti érsek, M a j l á t h Gusztáv Károly erdélyi, Fiedler István nagyváradi és szatmári és P a c h a Ágost temesvári püspökök. A kormányt J e n c i u Mózes dr. vezérfelügyelő képviseli. Temesvárról a nagygyűlésre vonaton és autókön közel százan utaztak el. Az egyes bizottsági tanácskozásokon több temesvári felszólaló is résztvesz. A nagyváradi katolikus nagygyűlés vasárnap este eucharisztikus gyertyás körmenettel fejeződik be.

* Féláru jegy és féláru vízum Budapestre. Szeptember végéig a Dunaszövegség igazolványával féláru utólagos vízummal és úgy az oda-, mint a visszautazásnál féláru jeggyel lehet utazni. A vízumigazolvány ára 90.— lei, a féláru utazásra jogosító igazolványé 150.— lei. Az igazolványok a Déli Hírlap kiadóhivatalában kaphatók, amely szívesen vállalja az utlevelek gyors beszerzését is.

— Merénylet egy kis cselédleány ellen. S t á j e r d o r f község lakosságát megdöbbentő esemény tartja izgalomban. Szégyenletes merénylet áldozata lett egy tizenhárom éves cselédleány, aki egyik oravicai ügyvéd özvegyénél állott alkalmazásban. Egyik napon a cselédleány egyedül maradt a lakásban urnője apjával, aki merényletet követelt el ellene. A szerencsétlen kis cselédleány sírva hazaszaladt anyjához, aki feljelentést tett a merénylet ellen.

ELSŐRENDŰ - SZARAZ
PARKETTA
VERIENYKÉPES OLCSÓ ÁRON
BLANKAUER FIL TEMESVÁR II. TELEFON: 18-44

— A verseci önkéntes tűzoltóság ünnepe. A verseci önkéntes tűzoltóság most ünnepelte meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. S á n d o r jugoszláv király ebből az alkalomból K i r c h n e r Ernő parancsnoknak, a Werschetzer Gebirgboite szerkesztőjének a Szent Száva rendet, F l e c k Ferenc tűzoltó zászlósnak az arany érdemkeresztet, S t e f á n Ferenc szertárosnak, B e r e g s z á s z y Lénárd és M á r k Lajos tűzoltótiszteknek az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Temesvár lesz az új román metropolita székhelye. A bányásági románságnak már évek óta az a kívánsága, hogy Temesvár görög keleti román püspökséget kapjon. Most olyan terv merült fel, hogy Temesvárott legyen az új román metropolita székhelye. A bányásági metropolita személyét C o m s a Gergely dr. aradi püspökben látják, aki egyesíti magában a magas főpapi méltósághoz szükséges egyéni és papi tulajdonságokat. C o m s a Gergely dr. aradi püspök ugyan még csak negyvenkét éves, de egyházi körökben utalnak arra, hogy B a l a n Miklós dr. nagyszabasi metropolita is csak negyvenkét éves volt, amikor főpapi méltóságát átvette. A temesvári metropolita az aradi, nagyváradi és karánsebesi püspökségeket kormányozná.

— Miért nem fizet a városi mozi? Megirtuk, hogy P o p Ámos moziigazgatója óta ismét rendetlenül egyenlítik ki a városi mozgóképszínházak számláit. Ennek oka értesülésünk szerint az, hogy egyszer az igazgató nem volt Temesvárott és így a főkönyvelő és pénztáros nem honorálhatta a számlákat, most pedig a főkönyvelőnek kellett sürgősen elutazni úgy, hogy emiatt nem fizetnek. Indokolt az aggály, hogy egyszer a személyzet másirányú elfoglaltsága miatt film nélkül maradnak a mozik.

* Polgár Lilly a kitűnő pedagógus, Párisból hazaérkezve szeptember 15-én nyitja meg újra francia és német irodalmi és nyelvtani kurzusait gyermekek és felnőttek részére. Ugyanakkor megkezdte magánórát is. Jelentkezni lehet Hunyadi-ut 46. szám alatt, földszinten 5 és 7 óra között. Telefon 12-34.

— Megszűkött a veszedelmes szélhámosnó. K u n Mariskát, az ismert veszedelmes szélhámosnót — mint jelentettük — néhány nap előtt Temesvárról Aradra szállították, ahol az ottani rendőrség fogadjában helyezték el. Az aradi rendőrség rövidesen befejezte a nyomozást és Kun Mariskát át akarták adni az aradi ügyészségnek. Erre azonban már nem kerülhetett sor, mert a furfangos szélhámosnó megszűkött a rendőrség őrizetéből s elmenekült. Szökéséről értesítették a bányásági és erdélyi városok rendőrségeit, amelyek kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

* Zakar Tibor képiállítás, amely a Széchenyi-palota butorcarnokában nyílt meg néhány nap előtt, a látogatóknak állandóan nagy tömeget vonzza. Különösen ceruzarajzai és akvareljei keltenek megérdemelt nagy tetszést a látogatók körében. A kiállítás még néhány napig marad nyitva.

— Agyonlőtte magát London legszebb színésznője. Helene S a i d s b u r y, London legszebb színésznője, tegnap éjjel agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Két héttel azelőtt a férje a doweri országúton motorbiciklijén frakkban haladt és menetközben agyonlőtte magát. A színésznő azóta buskomor volt és öngyilkosságának valószínűleg ez a magyarázata.

* Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában a tanítás szeptember 15-én megkezdődik.

Támogassuk kereskedőinket.

Kétszer annyi ruhát vásárolhatunk, ha saját magunk varrjuk meg őket. Tanfolyam **Maas** vezetése alatt az **Ipari Szakműhelyben**, Dóm-tér 4. II. em.

— Áthelyezett tanfelügyelő. Iletescu Danila oravicabányai tanfelügyelőt a közoktatásügyi minisztérium hasonló minőségben Temesvárra helyezte. Iletescu hosszabb időn keresztül állott a krassómezei tanfelügyelőség élén és a népoktatás terén elismerésreméltó érdemeket szerzett. A megüresedett krassói tanfelügyelői tisztséget Chiritescu N. tanfelügyelőhelyettesrel töltötték be.

— Bolond Istók. Borsodi Lajos Bolond Istók című élelclapja már negyedik esztendeje szórakoztatja a közönséget. A mai nehéz időkben szüksége van az emberiségnek egy kis kedvverítőre, valamire, ami mosolyt fakasszon bánatos arcukra. A Bolond Istók ezt a célt el tudja érni és ez teszi az olvasók között népszerűvé. A most megjelent legújabb szám tele van aktuális tréfával, vidám aprósággal. A Bolond Istók ára mindössze öt lei.

— Jubilál a nagyszámi férfitalárda. A nagyszámi férfitalárda most ünnepli fennállásának negyvenedik évfordulóját. Ezen alkalommal a dalegylet jubiláris ünnepséget rendez szeptember 11-én, a melyen több bányászi dalegylet vesz részt. A jubiláris ünnepséggel kapcsolatban tartják meg az egyesületzslájána újrabeszertelését is, valamint a templomszentelés évfordulójának ünnepségét. Az ünnepségen az Oravicai Dal- és Zeneegylet is közreműködik.

Svábhegyi

Magassági diéta Szanatórium

már napi 13 P-ért
a legelőkelőbb környezetben legelőkelőbb szanatórium ellátást nyújt

— Bányászi vadászegyesületek kongresszusa. A bányászi vadászegyesületek Oravicán tartják meg idei kongresszusukat, amelyen Mocióni Antal királyi fővadászmester is részt vesz. A kongresszus és a kapcsolatos ünnepségek előkészítésén Bolboc János dr. bányászi vadászati főfelügyelő vezetése mellett nagy előkészítőbizottság munkálkodik, amely a kongresszus napját szeptember 18-ban állapította meg. A kongresszussal kapcsolatban galambcéllovó versenyt és díjlövő versenyt is rendeznek.

* Bevezetés a Diathermiába orvosi és technikai szempontból. Dr. med. H. Henseler és Dipl. Ing. E. Fritsch Einführung in die Diathermie vom medizinischen und technischen Standpunkt c. könyve 564 oldalon 178 képpel harmadik kiadásban jelent meg. Ez magában is bizonyítja a könyv kitűnőségét. A gyakorló orvosok régóta várnak egy rendszeres fizikai, technikai és orvosi bevezetésre, amelynek segítségével kényelmesen sajátíthatók el egyrészt az eljárás eredményes alkalmazásához, másrészt pedig a megfelelő készülék kiválasztásához szükséges ismeretek. A fenti német mű első kiadása ennek a szempontnak teljesen megfelelt. A mostani harmadik új kiadás lényegesen bővebb. Ezenkívül felöleli a legkittünőbb gyakorlati specialisták tapasztalatainak eredményét, pld. Dr. E. Langer (Dermatologia-Kozmetika), Dr. G. v. Wolff (Gynäkologia), Dr. J. Bitschai (Urologia) Dr. H. H. Prinz (Zahnheilkunde) és rajtuk kívül, további specialisták tapasztalatait, akik a mű megírásában aktív résztvettek. A könyv műnyomó papíron, remek kiállításban készült. Ára 8.80 Márka, (352.—Lei). Utánvételt portóval, vagy előrefizetve portómentesen küldi a Lepage könyvkereskedés Kolozsvár.

A közönség bőrcén próbálják ki sok felesleges intézkedés fonákságát

Vannak rendeletek és vannak a rendeleteknek fonák oldalai. Kétféle ilyen közlekedési fonákságra akarunk alább rávilágítani. A vasut nemrég rendeletet adott ki, amely szerint az utas zentul nem kénytelen az állomáson megváltani a jegyét, hanem megteheti azt a vonaton is és ebben az esetben csekély pótdíjat fizet. Már nem fenyegeti a büntetés, mint eddig és nem kell a büntetésen kívül a jegy kétszeresét megfizetni. Igen ám, de vannak feltételes megállóhelyei a vasutnak, ahol nem is lehet jegyet váltani. Ott nincsen jegykezelés és az utasok ott csak felszállanak és a vonaton váltják meg jegyeiket. Ott nem volt emiatt sohasem büntetés, mert az utas nem a saját hibájából szállt föl jegy nélkül a vonatra.

Ilyen feltételes megállóhely Temesvár környékén a Csókapuszta. Aki onnan a városba akart utazni, fészallott és jegyet kapott a vonaton. Szó sincs róla, a jegyet megkapja most is, azonban a kalauz a tizenöt leies jegy után tíz lei pótdíjat szed be tőle, hivatkozva az új rendeletre, amely pótdíjat állapít meg, ha az utas jegy nélkül száll föl. Hiába hivatkozik az utas, hogy a Csókapusztán nicsen jegykiadás, nem is válthatna ott jegyet, a tíz leies pótdíjat mégis

kénytelen megfizetni. Hát mi ez, ha nem fonákság?

Fonákság mutatkozik azonban a városi villamos vasuton is. A vadászembereknek a vasut megengedi, hogy vadász-kutyáikat magukkal vihessék a vasuti kocsiba. Ezért évente bizonyos illetéket fizetnek. A temesvári villamos szintén megengedi, hogy a vadász a kutyáját rendes jegy váltása ellenében a perronon magával vihesse. Ezt tette legutóbb egy temesvári vadász is. Jött a kalauz és a vadász megvette a jegyet magának és kutyájának. A kalauz azonban a kutyajegyzét is kérte. A vadász megmutatta az igazolványt, amely szerint ő valóban vadász és kutyája valóban vadász-kutya, de megmutatta a vasutra szóló engedélyét is. Azonban a kalauz kijelentette, hogy ez nem elegendő. Tessék felmutatni az igazolványt, amellyel a kutyautazást a villamos vasut igazgatója is megengedi. Erre rendelet van, mondja. A vadász erősíti, hogy a rendeletről nem is tud. Nem is tudhat róla, mert azt nem hozták nyilvánosságra. A rendeletet megcsinálták a villamos adminisztrációja és a kalauzok részére, de a nagyközönséggel nem közölték. Hát nem fonákság ez? Nem az egyetlen fonákság a villamosnál.

— Lugosi iparos halála. Bastian Péter, lugosi cipészmeister, ötvenhét éves korában Lugoson elhunyt. Az elhunyt iparos jóízű humoráról volt közzismert. Halálát özvegye és két gyermeke gyászolja. Temetése iparostársainak nagy részvéte mellett ment végbe.

— A hegyi utról a mélységbe zuhant. Halálos szerencsétlenség érte Lin a Vilmost, a stájerlakai erdészeti hivatal idős szolgáját, aki az egyik hegyi utról a mélységbe zuhant és összetört tagokkal, holtan terült el a szakadékbán. Holttestét a Sigismund-telepen lakó fiához szállították és ott temették el.

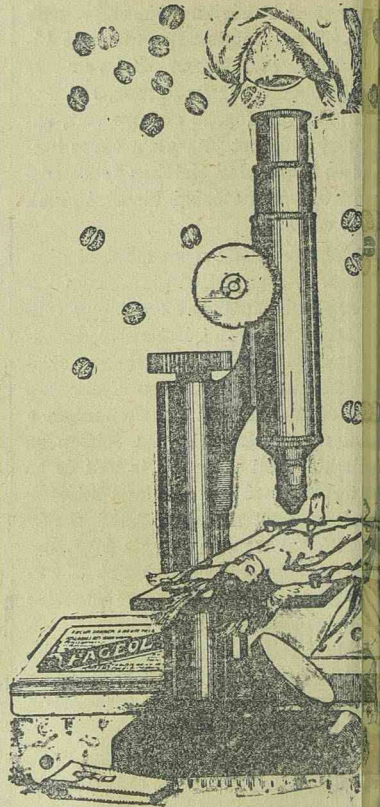
* Megszerezzük utovelét, vasuti jegyét, féláru vasuti jegyre s utólagos féláru vizumra jogosító igazolványát, a belépőjegyet a budapesti kézművesipari kiállításra, ha jelentkezik a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Az igazolványok külön is kaphatók. A vasuton csak szeptember 19-ig lehet féláron utazni, azonban féláru vizum a Déli Hírlap kiadóhivatalában kapható igazolvánnyal szeptember végéig. Felvilágosítással szívesen szolgál telefonon is (2—52) a Déli Hírlap kiadóhivatala.

— Autós banditák újabb rablása a fővárosban. Bukarestben most gyakran ismétlődnek az éjszakai rablótámadások. Az elmúlt éjjel Sunea bukaresti egyén harmadmagával hajtott autón a Strada Mihai Cel Mare 13. számú lakása felé. Mögöttük egy másik autó jött és amikor Sunea megállott a lakása előtt, a másik autó is stoppolt. A következő pillanatban fegyveres és álarcos rablók ugráltak le az autóból és pénzt követeltek. Mivel kívánságukat nem teljesítették azonnal, több lövést adtak le és Sunea és társait megsebesítették. A lövöldözés zajára emberek rohantak a veszedelem színhelyére, mire a rablók fölugrottak autójukra és vad iramban elváltak. A rendőrség a vakmerő rablók kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— Ecetsavat ivott a hűtlen asszony szegyenében. Petrisor Sándor, karánsebesi őrmester felesége öngyilkossági szándékból ecetsavat ivott és súlyos sérülésekkel kórházba került. Az őrmester felesége megismerkedett férjének egyik barátjával, aki szintén altiszt és aki elcsavarta az asszony fejét. A hűtlenségről a férj is tudomást szerzett és az esetről jelentést tett a katonai hatóságokhoz. Az asszony, amikor megtudta, hogy férje jelentést tett felebbvalóinak, szegyenében öngyilkosságot kísérelt meg.

* Magyar népiünnepély. A magyar jótékony és kulturális egyesületek által évente rendezni, szokott magyar népiünnepélyt az idén szeptember 11-én vasárnap, a gyárvárosi sörház helyiségében tartják meg. Olcsó ennivalóról és hűsítőkről a Magyar Nőegylet és Leányegylet tagjai, szórakozásról a magyar dalárdák s a Magyar Ház házi zenekara gondoskodik. Belépődíj személyenként felnőtteknek 10 lei, gyermekeknek 5 lei plus adó és jegybélyeg. A magyarság tagjait, a kisebbségi sors-törvényeket s a magyarság barátait ez uton is tisztelettel hívja meg a rendezőség.

— Öngyilkos férj özvegye szintén öngyilkos lett. Tragikus körülmények között hunyt el Aradon özvegy Lamser Jánosné, ötvenöt éves uriaszony, néhai Lamser János bankfőtisztviselő özvegye. Az uriaszony, aki teljesen egyedül, visszavonultan élt, nagyobb adag lumnált vett be és anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. Az öngyilkos uriaszony férje szintén önkézzel vetett véget életének két évvel ezelőtt. Férje halála után özvegy Lamser Jánosné többször is megkísérelte az öngyilkosságot, de mindannyiszor megmentették. Most végre sikerült mérget szerezni és ennek segítségével megvált az élettől. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

Titkos betegség.

Nincs elegendő szavunk annak az előtérnek a visszautasítására, amely a nemi szerkezetek betegségeit „titkosoknak” minősíti. Ennek az álszeméremnek átkos következményei egyaránt kiszámíthatatlanok ugyan egyénre, mint a fajra nézve. Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség a PAGEOL, a huyantiszseptikumok erősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csillapítja a prostata gyulladást. A PAGEOL azonnali javulást idéz elő egyaránt erőteljes, valamint döntő kezelési módszert képez.

Gyógyszertárakban és drogériákban.

PAGEOL

Mozi

Páratlan siker kíséri a Tivoli-mozi új filmét

A Tivoli mozgnak rendkívüli sikerrel hozott Leánykereskedők munkáncímű filme, mely reflektorszerűen világít rá a lélekkufárok sötét tüzelméire. A film Európából Amerikába vizsát bűnünket az emberhüserkedelem nyájára és nagyszerű vetíti élénk enkl az életnek jellegzetes alakjait, a kocktót, a bordélyosnét, kitartót, kitartót, kat, az alvilág leánykereskedőit és sötét kéjenceit. A főszerepeket Mária Solwey, Senta Sonnenland, Winterstein, Homka, Falkenstein Geron, a reális színeszszek nagyszerű gárdája játsza, amellé pompás zenét, látványos műsort is künk egy nagy varieteeladás keretében. Mindezekhez még más meglepetésről gondoskodott az igazgatóság. Uferini is láthatjuk a műsor keretében, tjesen új attrakciókkal. Tekintve a közönség érdeklődését, úgy a szenzációs film mint Uferini hétfőig marad műsoron.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sas”-hoz” Belváros, Szent György-ter.

Rádió

ombati. (Szeptember 10.) Bukarest.
 8 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofon-
 6 óra: Román és könnyű zene. 8
 40: Gramofonzene. 9 óra: Katona-
 10 óra 15: Szórakoztató hangver-
 Budapest. 11 óra 15: Zenekari
 verseny Grosse Schmidtne Kovacs
 ka (zongora). Halász Blanka (ének)
 chuster Etelka (gordonka) közre-
 ödsével. 1 óra 15: A rádió ifjúsági
 óra. 2 óra 5: Orosz balalajkazenekar
 versenye. 4 óra 45: Hírek. 6 óra: A
 óélet gyermekjátékos órája. 6 óra 45:
 7 óra: Zenekari hangverseny. 8
 30: Rádió amatőr pósta. 9 óra 15:
 zcell Béla dalestje. 9 óra 45: Gramo-
 ene. 10 óra 30: Vége a nyárnak.
 aré-est. Utána hírek, majd cigány-
 kar hangverseny. Bécs. 1 óra 30:
 ekari hangverseny. 3 óra 45: Gramo-
 ene. 6 óra 55: Katonazene 9 óra 10:
 scher baritonista vidám dalokat éne-
 1 óra 10: Tarka-est. 12 óra 15: Jazz-
 d Petrov Emil énekével. Belgrád.
 ra: Gramofonzene. 2 óra 5: Gramo-
 ene. 2 óra 35: Cigányzene. 6 óra:
 mofonzene. 7 óra: Népdalok cimbal-
 a. 7 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 30:
 mofonzene. 9 óra 45: Csellóhangver-
 y. 10 óra 40: Tarka-est. Utána
 nyzenekari hangverseny. Milánó. 1
 éjfélután: Könnyű zene. Prága. 9
 : Szakszofonhangverseny. 10 óra:
 y kabaré. Róma. 10 óra: Gramofon-
 e. Stockholm. 1 óra: Zongorahang-
 verseny. 12 óra: Táncczene. Strassburg.
 óra 30: Zongorahangverseny. 11 óra
 Táncczene. 1 óra éjfélután: Kamaraz-
 en. Stuttgart. 12 óra 20: A filharmo-
 usok szórakoztató és táncczeneje.
 só: 10 óra: Könnyű zene. 12 óra 5:
 pin-művek. 12 óra 50: Táncczene.

Közgazdaság

Három ipari probléma

Az ipartörvény reformja, az inasoktatás átszervezése és a kontárok elleni hathatós védekezés

Kolozsvárott ma három napos kisipari kongresszus kezdődik. A kongresszus tárgysorozatán az iparosságot érdeklő számos fontos kérdés szerepel. Így többek között szó lesz az ipartörvény reformjáról és egységesítéséről, az inasoktatás átszervezéséről, valamint a kontárok elleni hathatós védekezésről. A tetsusa és az ipartestület mindhárom ügyre mesvári kisipari munkaadók szindiká-

vonatközlőleg terjedelmes memorandumot dolgozott ki és a kolozsvári iparosgyűlés ezt a három kérdést a temesvári memorandum alapján tárgyalja. Az iparosok országos kongresszusán Temesváról Olariu Péter ipartestületi elnök és Veterány Viktor dr. szindikátusi ügyész vesznek részt, akik már el is utaztak.

Egy milliárd leies kölcsönt remélnék a Resica-művek a németországi nagyipartól

A német nehézipar három reprezentánsa, Bolnovszki dr. a Krupp-művek vezérigazgatója, Hahn dr. és Sogemayer dr., a berlini egyesült acélművek vezérigazgatói, néhány napon keresztül a Bánságban tartózkodtak és a gyáripar helyzetét tanulmányozták. A három vezérigazgató Resicán volt, majd a lupényi és petrosényi szénbányákat tanulmányozták. A német ipar képviselőinek resicai látogatása kapcsolatban van azzal a kölcsönrel, amelyet a német nagyipar nyújtana a Resica-műveknek.

Az egy milliárd leies kölcsönnek azonban a államra nézve súlyos feltételei vannak. A feltételek között szerepel az is, hogy az államnak nagyobb összegű

rendelést kellene juttatni a Resica-műveknek, így a hidépítés és a vasutépítés terén. Az államnak kötelezni kellene magát, hogy a Resica—karánsebesi vasutvonalat a Resica-művekkel építtetné meg. Ezzel szemben a német tőkecsoport a vasművek több osztályát modern gépekkel szerelné fel. A német vezérigazgatók most ebben az irányban a fővárosban folytatnak tárgyalásokat, a melyeknek kedvező befejezése új korszakot jelentene Resicán.

Emelkednek a román értékek. A román értékek külföldön egyre emelkednek. Petrolpapirokból 30.000 darab részvényt cserélt gazdát. Legjobban ke-

resték a Creditul Miniert. Az ipari és bankpapirok iránt nagy érdeklődéssel zárult a tegnapi bukaresti üzlet. A gabonaforgalom is élénk volt, Bukarest erősen keresett búzát, tengerit és rozst. A tengeri vagonját 55.000 leiel fizették.

A temesvári gabonapiac. A temesvári gabonapiac tegnap üzletlen volt. Az iránzat lanya, eső tendenciával. Árfolyamok a következők voltak: óbuza 470—490, újbuza minőség szerint 400—440, tengeri 190, zab 190, árpa 170—80, rozsa 350, heremag 160, repce 580, burgonya 190 lei száz kilónként.

Harc az árak megszilárdítása érdekében. A Federal Farm Board azért, hogy a gyapot és buza árfolyamainak mesterségesen felnyomott árait megszilárdítsa, elhatározta, hogy mintegy két millió bála gyapotot és buzaállományát csak 1933-ban dobja piacra.

Az ezüst száz leies varázsa nem sokáig tart. Az új száz leies ezüstpénz csak néhány nap előtt került forgalomba, de a beváltás tekintetében máris panaszok merültek fel. A jegybank temesvári fiókjá ugyanis felsőbb rendeltre hivatkozva csak akkor ad papírpénzt helyett ezüstpénzt, ha azok, akik a beváltást kérik, kifizették az adókat. Az érthetetlen rendelet szerint a Banca Nationala csak adóbizonylat ellenében váltja be a papír százeleest ezüstpénzre. A jegybank ilyformán lassan adóellenőrző hivatallal alakul át és adóbizonylat nélkül nem sokára már senki sem teheti be lábát a jegybank helyiségeibe.

Szabadíts meg a gonosztól!

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Kirgészai Bán András

33. folytatás

— Mister Baikaov, — mondotta — kedves szerelmes miss Évába.

— Igenis, szerelmes vagyok beléje, — válaszolt Baikalov szinte kiáltva és valami szerelmes vagyok beléje és sosem fogom megengedni, hogy bárki is megtagadja tőlem. Ha kell, ölni is képes vagyok, csak hogy ezt megakadályozzam.

A szavak megszakadtak. Mindketten elgondolták. Az ut egyik kanyarodójából kislók bukkantak föl. Baikalov és Elly tovább ballagtak.

Végül Elly szólalt meg elsősorán:

— Mister Baikalov, kedved azt mondta, hogy nekem minden vágyam, hogy miss Éva kikerüljön a házból és hozzám menjen. Maga pedig beismeri, hogy nem akarja, hogy miss Éva mister Halmos felesége legyen. Köztünk tehát ellentét van és mégis azt akarja, amint mondotta, hogy legyünk szerelmesek és küzdjünk együttesen a mi megvalósítása érdekében.

— En sohasem mondtam azt, hogy a ne menjen férjhez. Csak azt nem mondtam, hogy Halmos felesége legyen.

— Az öné legyen?

— Vagy enyém, vagy senkié!

Megint pár perces csend támadt.

Elly ajka körül alig észrevehető gúnysoly vibrált, amikor fölvetette a kérdést:

— Szabad érdeklődnöm, mint mister

Baikalov, vagy mint mister Kovács Márton akar kérékint fellépni?

— Ne csufolodjék, miss Elly.

— Eszemben sincsen. De arra gondoltam, hogy ön volt az, aki köztünk az őszinteség szükségességét hangoztatta és igyekezett is engem leleplezni. De saját magáról még mindig nem beszélt. Tegnap ugyan bevallotta, hogy Baikalov az Kovács és Kovács az Baikalov, de többet nem mondott. Maga talán az operettbeli karmester, aki egyszer Floridor, egyszer még Celestin?

Elly régi pajkossága egyszerre visszatért s negédesen dudolta a Nebántsvirág operettből a zeneszerző karnagy kupléját.

Baikalovnak azonban nem volt kedve a tréfálkozásra.

— Rendben van! Igaza van, amikor tudni akarja, hogy mi a rejtély két nevem körül. Elmondom.

— Figyelek.

És Baikalov Iván belekezdett beszédébe.

A mesét, amelyet elmondott, jó előre kigondolta. Össze volt abban keverve a valóság a kitalálással.

Erre azért volt szükség, mert hiszen nem mondhatta el, hogy kommunista népbiztos volt Budapesten. Nem mondhatta el azt sem, hogy Tenkei Éva apjának végzete körül milyen szerepe volt és hogy milyen eszközökkel akarta Évát hatalmába keríteni.

— Tehát az igazi nevem Kovács Márton. Magyar vagyok és nem orosz. Budapestem ismertem meg miss Évát és beleszerettem. Tudnia kell, hogy Magyarországon a háború után néhány hónapon keresztül kommunizmus volt. Az akkori vezetőkkel némi összeköttetésem volt, amelyeket egyesek érdekében fölhasználtam. Így amikor megtudtam,

hogy Éva apját, aki ügyvéd volt letartóztatták, mert különböző dolgokkal gyanúsítják, szintén közbe akartam lépni. Akkoriban szerettem bele miss Évába. Feleségül is kértem.

— Ah, — lebbent el a meglepetés Elly ajkáról.

— Csakhogy kosarat kaptam. Miss Éva nem hallgatta meg a szerelmemet. De azért nem mondtam le róla. Gondoltam, hogy a sok csapás és kellemetlenség, amely akkoriban érte, az oka, hogy visszautasít. Reméltem, hogy idővel megváltozik a gondolkozása. De aztán a sors egyszerre elszakított tőle. Magyarországon megbukott a kommunizmus és üldözni kezdték nemcsak azokat, akiknek abban részük volt, hanem azokat is, akik az egykori kommunista vezetőket érintkezést tartottak fenn.

Biztosra vettem, hogy engem sem fognak kimélni és azért Bécsbe menekültem. Ott találkoztam néhány magyar emigránsal. Ott voltak még egyesek azok közül is, akik engem Budapestről jól ismertek. Mikor megtudták, hogy hogyan jártam, azt kérdezték tőlem, nem volna-e kedvem talán Amerikába menni. Igent mondtam, mire ők a bécsi szovjet-követség útján megszerezték nekem a szükséges iratokat és az utlevelet. Így lettem Baikalov Iván.

— Azért jött ki, mert megtudta, hogy miss Éva is idejött?

— Nem. Fogalmam sem volt róla, hogy miss Éva Amerikába utazik. Azt hittem, hogy soha az életben nem látom többé.

— És olyan könnyen tudott abba beletörődni?

— Dehogyan is! Vértett a szívem utána. Azonban sajnos, nem tudtam ez ellen semmit tenni. Éretem, hogy ez a seb örökké sajogni fog bennem.

Amikor Baikalov ezeket mondotta, őszinte volt a szava. Ez a kegyetlen ember akarata ellen is tudott olyan erősen szeretni, hogy ez a szerelem soha ne halványuljon el benne. Voltak pillanatai, amikor szívele is önmaga előtt ezt a nagy szerelmet és nem egyszer megpróbálta azt magától kitépni, azonban minden hiábavaló volt.

— Képelem, milyen kellemes meglepetés lehetett aztán a maga számára, amikor Chikágóba érkezve, egyszerre csak megtudta, hogy miss Éva is itt van.

— Ó erről én már sokkal előbb értesültem. Igaz, hogy szintén a véletlen által.

— Hogyan?

— Véletlenül ugyanazon a hajón jöttem Amerikába, amelyen miss Éva. Hajónk már napok óta járt a tengeren, amikor ezt kölcsönösen megtudtuk. De az igazat megvallva, miss Elly, ne gondolja, hogy a viszontlátás öröme kölcsönös volt. Én örvendtem, azonban miss Tenkei éppenséggel nem tette azt. Nem is fogadta köszönésemet és nekem távol kellett magamat tőle tartanom.

— De azért mégis utána jött Chikágóba?

— Igen. Newyorkban elvesztettem szem elől, de nem volt nehéz megtudni, hogy a miss idejött. Az már aztán az én mester-edésem és ügyességem volt, hogy a Tenkei-művekhez tudtam kerülni állásba.

— Miss Éva miatt tette?

— Miatta.

— És most mi a célja?

— Azt még magam sem tudom. Azaz tudom, Évának nem szabad mister Halmossal házasságot kötni.

— Hogy akarja ezt megakadályozni?

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavanként 2 leit fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűvel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz:
Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sark. Józsefvárosban: Marek-trafik, Küttl-tér. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakirás és pénzbeszedés kiküldetése megrágitja a hirdetést.

Házasság

Fiatal nő

Róm. katolikus, keresi komoly intelligens férfi ismeretséget házasság céljából. Leveleket „vagyonom van” jellegűvel a kiadóba kérek. (910)

Hivatalom minden időmet

Életem, nőiülesemre ezt az utat választom. Komoly, szolidéletű, harmincöt éves, keresztény állami hivatalnok vagyok, természetesen nyugdíjképes. Jövedelmemből gondtalanul megélhetünk, sőt elárulom, hogy magánvagyonom is van. — Mindezt azért bocsájtom előre, hogy érthetővé tegyem, ha azt állítom, hogy nem vagyok, hanem derék jókefélyű, jólkü feleséget keresek. Flörtölési vágyó hölgyek mellőzzék hirdetésemet, ellenben minden névvel, címmel ellátott levelet megválaszolok, már udvariasságból is. Levelet: „Tavasza a télen”... jellegűvel a kiadóhivatal továbbít címre. (1443)

Alkalmazás

Tanuló leány

női kalapszalomban felvétetik. Steinmetz IV., Kossuth Lajos-u. 25. (1222)

500 leit fizetek

annak ki a Halva-készítésre megtanít. Madas, Dóm-tér 7. (1233)

Allást keres

Papirkereskedésbe

kiszolgáló kisasszony állást keres. Címeket a kiadóba kérek „Szerény igényű” jellegűre. (1798)

Mindenes szakácsnő

idősebb házaspárhoz bejárónői állást keres. (1452)

Kisasszony

üzletben vagy pénztárnál állást keres. Címeket „Megbízható” jellegűre a kiadóba kérek. (1250)

Reggeli takarítást

vállal megbízható, tiszta nő, — Cim a kiadóban. (1125)

Bejárónői állást

keres megbízható, tiszta nő. — Cim a kiadóban. (1453)

Adás-vétel

Szülők figyelmébe
Iskolatáskák, irattáskák
rendkívüli választékban
csoda olcsón.

FEUER

bőráruüzem, Belv., Mercy-u. 8. (Deutsch Testvérek mellett.) (1417)

Fürdőszoba

berendezés kerestetik. Ajánlatok „Jó és olcsó” jellegűvel a kiadóba.

2 biliárd

modern karambol, 20 asztal, 200 Thonetszék, sörapparátus, biliárdpáncél, gummimantel, posztó, dákabőr, kréta, sakk, dominó olcsón kapható. Oberländer, IV., Fröbl-u. 33. (1595)

4 üléses nyitott Ford-kocsi,

üzemképes, jó gumikkal olcsón eladó. Fordképviselőt Bonnáz-u. 21. (1443)

Motorok

100 HP. Diesel, 35—55 HP. Szívógáz, 12 és 30 HP. Nyersolaj, 20—25 és 30 HP. Petroleum motorok és egy komplett hidraulikus olajsajtó eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. (1593)

A hölgyek figyelmébe

ajánlom új szabású és varró kurzusom, amelyek díja 200 lei.

Saját ruhákat német kőszítők

Női és gyermekruhák a legolcsóbban készülnek. Újdonság a női és férfiruhákat javító műhelyem. Vasalást, tisztítást és javítást a legutóbbi évben vállaltok **Léventhal** lénka, I. Jenőhegy-utca 7. II. em. Tanulóleányok felvételnek.

Veszek

zálogcédulát kerékpárról. Braun ékszerész, IV., Küttl-tér 5. (1230)

Antik butorok.

Egy magas, szétszedhető szekrény és egy comode-secretár, igen jó állapotban, jutányos áron eladó. Cim: III., Dózsa-utca 25. szám, 1. ajtó.

Lakás

2 modern 3 szobás

lakás azonnalra kiadó. Horgonypalota, IV., Bonnáz 21. Érdeklődni Fordképviselőtnél. (1408)

Kis családi ház

teljesen modern, villamos mentén, parkettel, fürdőszobával nov. 1-re bérbe kerestetik. Címeket a kiadóba „2—3 szoba” jellegűre kérek. (124)

Különféle

Jaresek Ernő

pirosigazolványa elveszett. Megtalálójá a rendőrségen adja le. (1228)

Jovanas Traian

piros igazolványa elveszett. Megtalálójá kérem, adja le a józsefvárosi rendőrségen. (131)

Legmodernebb és legolcsóbb butorok, valamint javításokat csak Popovitsz talos üzemében. Skudier-tér 4. (138)

Meghívó

a timisoarai ipari munkaadók szakszervezata által 1932 szeptember hó 1-én szerdán este 7 órakor az iparos és munkások házában tartandó rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- Elnöki megnyitó.
 - Jegyzőkönyvvezető és két hitelintézet megnevezése.
 - Titkári jelentés.
 - Az 1931. évi zárszámadás és 1932. évi költségvetés bemutatása, valamint azok a próbálása.
 - Ellenőrök jelentése s a felmentés megadása.
 - A választmány kettő évre, a felügyelő bizottsági tagoknak egy évre való megválasztása.
 - Dr. Veterány Viktor ügyész által előterjesztett alapszabályok 1, 2, 4, 5, 6, 7, 15, 16, 17, 18, 22, 30, 36 és 37 §-sokra vonatkozó módosítás előterjesztése.
 - Esetleges indítványok.
- Az alapszabályunk 36-ik §-sa értelmében, ha ezen közgyűlés nem volna határozatképes, úgy az 1932. évi szeptember hó 22-én, csütörtök este 8 órakor a jelenlegi tagok számára nyitva tartó helyen, a fent megjelölt helyen váltakozóan tartandó tárgysorozattal lesz megtartva. Timisoara, 1932 szeptember hó 9.

Az elnök

15 leiért egyszer
60 leiért egész hétig
HIRDETJUK KIADÓ LAKÁSÁT!
A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba

baikonnai
Gyárváros, Liget-ut 9. I. em. 2. sz. (Gyárvárosi parkkal szemben)

1 szoba konyha

(kerti lakás)
Erzsébetvárosi parknál
Bövebbet: Hattyu-utca 6. (régiszám) háztulajdonosnál

Garcon lakás modern

2 szobás (fürdőszobával)
különbejárattal
Józsefváros, Gorové-utca 3.

2 szobás modern

garconlakás (konyhával)
okt. 1-re
Belváros, Papneveldei bérpalota. Szt. György-tér

2 szobás utcai

modern (fürdőszobával)
Belváros, Szt. György-tér. Közelebbit: Temesvári bank

2 szobás modern

(fürdőszobával)
Gyárváros, Alsóárok-u. 2. új szám, közelebbit: Fröbl-utca 33. a korcsmában.

2 szoba konyha

Gyárváros, Liget-ut 9.

3 szobás modern

kertlakás
Belváros, Bulv. Diaconovici Loga 4-40. Dr. Kakuk szememmel szemben.

3 szobás modern

utcai (fürdőszobával)
azonnal, esetleg nov. 1-re
Belváros, Szt. György-tér. Közelebbit: Temesvári bank

3 szobás modern

Belváros és Józsefvárosban. Közelebbit: Transylvania biztosító. Belváros, Hunyadi-u. 8. Telefon 11-74.

3 szobás modern

Erzsébetváros, Emmausz-utca 7.

4 szobás modern

Belváros, Szt. György-tér. Közelebbit: Temesvári bank

4 szobás modern

Erzsébetváros, Református-palota. Batthyányi-u. 2.

4 szobás modern

október vagy november 1-re
Gyárvárosi mozával szemben. Tel. 3-66. (Villa lakás)

4 szobás modern

(parkra néző balkonnal)
nov. 1-re
Gyárváros, Liget-ut 9.

Uj villa

4 szobás modern lakással
október 1-re
Lunapark mellett. Strada Sibiu 6.

Uj villa

3 szobás; modern lakással
azonnal vagy nov. 1-re
Gyárvárosban. — Bövebbet: Sallnacki és Janku-cégnél Dóm-tér 4.

Erzsébetváros, Haasz, Str.

Decemvrie 34 (Alkotmány-u.)

Saroküzlethelyiség

Belváros, Mercy-utca 3. (a ház mesternél).

Irodahelyiség

2 szoba
Belváros, Mercy-utca 3. (a ház mesternél).

Hirdesse e rovatban

kiadó lakását

Ha szerel

néhány leiért igazán jó könyveket olvas

ugy fizessen

elő a Déli Hírlap, amely esetben rendelkezésére áll Önnek a józsefvárosi Hunyadi-ut 15. sz. „CULTURA” könyvkereskedés telephelyén kölesönkönyvtára

havonta

csokély 25 leiért, a nem előfizetőknek majdnem a kétszeresébe kerül. Jelen kezdek ott

és naponta

a világirodalom lejelesebb magyar német könyvei közül tetszése szeri

válogathat.

Ne mulassza el a kedvező alkalmat, melyet a Déli Hírlap összes előfizetőinek nyújt.